

Οικονομική Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Αγαθών & Υπηρεσιών

Γιώργος Ν. Διακουλάκης

Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εκπαίδευση:

- Υπ. διδάκτωρ, Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης, ΓΠΑ
- MSc in Bussiness & Economics (major in Economics), Swedish University of Agricultural Sciences,
- Πτυχίο Οικονομικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα:

Οικονομικά του Περιβάλλοντος, Αγροτική Οικονομική, Συμπεριφορικά Οικονομικά, Θεωρίες Κινήτρων, Κοινωνικές και Ψυχολογικές Διεργασίες στη Λήψη Αποφάσεων, Περιβαλλοντική Ψυχολογία

Επικοινωνία:

- Ισόγειο, κτήριο Ευελπίδη
- e-mail: di_gi@aua.gr ([yordiak.github.io](https://github.com/yordiak))

Θεματικές Ενότητες:

- Η έννοια της αξίας
- Μέθοδοι Αποτίμησης (revealed preferences methods, state-preference methods, etc.)

Βιβλιογραφία:

- Οικονομική Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος (Χάλκος Γ.),
- The Measurement of Environmental and Resource Values - Theory and Methods (Freeman, Herriges and Kling),
- Δημοσιεύσεις

Η Έννοια της Αξίας

Περιβαλλοντικές Υπηρεσίες

Περιβαλλοντικές Υπηρεσίες

Υπηρεσίες που παρέχει το φυσικό περιβάλλον και οι περιβαλλοντικοί πόροι:

- Εισροές απαραίτητες για τη παραγωγική διαδικασία (π.χ. πετρέλαιο, μεταλλικά στοιχεία, κ.α.),
- Υπηρεσίες απαραίτητες για την ύπαρξη ζωής (π.χ. οξυγόνο, πόσιμο νερό, κ.α.),
- Υπηρεσίες αναψυχής (π.χ. παρατήρηση άγριας ζωής, θέα, κ.α.),
- Υπηρεσία συλλογής αποβλήτων που προκύπτουν κατά τη παραγωγική διαδικασία,
- Λειτουργεί ως “αποθήκη” γενετικής πληροφορίας, η οποία χρησιμοποιείται στον καθορισμό της σταθερότητας και ελαστικότητας (resilience) ενός οικοσυστήματος

Κατηγοριοποίηση Περιβαλλοντικών Υπηρεσιών

Adapted by Natural Capital Project

Συνολική Οικονομική Αξία = Αγοραστική Αξία + Μη Αγοραστική Αξία

Η ανάγκη χρήσης οικονομικών αξιών οφείλεται στην αποτυχία της αγοράς (εξωτερικότητες, ανεπάρκειες, δημόσιος χαρακτήρας).

Οικονομική Αξία = το ισοδύναμο αποτέλεσμα στην ευημερία ή στη χρησιμότητα ενός ατόμου, με αυτό των χρημάτων

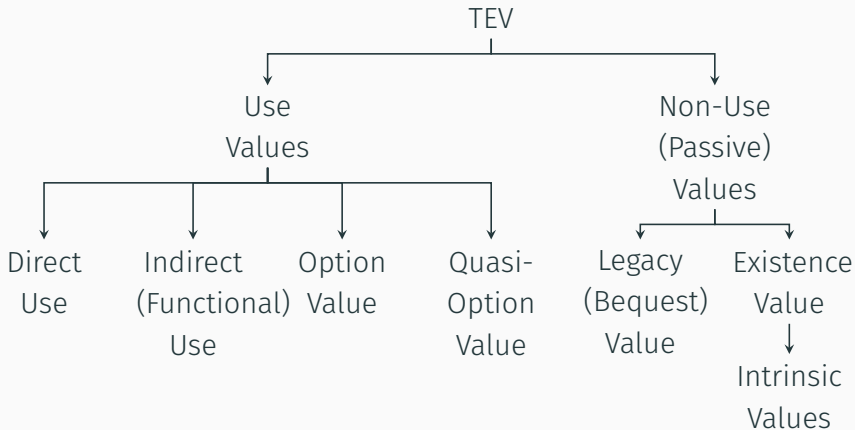
Κατηγοριοποίηση Αξιών:

- Ανάλογα με το είδος του περιβαλλοντικού πόρου (π.χ. ποιότητας αέρα, νερού, εδάφους, κτλ.),
- Πώς οι περιβαλλοντικοί πόροι επηρεάζουν το επίπεδο ζωής των ανθρώπων (π.χ. αλλαγές στο εισόδημα, στη διαθεσιμότητα αγαθών, κ.α.)

- Ανάλογα με τον τρόπο που οι περιβαλλοντικές υπηρεσίες “εισβάλλουν” στον άνθρωπο (άμεσα ή έμμεσα) (π.χ. χημικά απόβλητα, επιπτώσεις του αέρα και του νερού στη θνησιμότητα, μείωση της καλαισθησίας ενός τοπίου, κ.α.),
- Ανάμεσα σε περιβαλλοντικές υπηρεσίες που ο άνθρωπος της αξιολογεί επειδή τις χρησιμοποιεί άμεσα ή έμμεσα και ανάμεσα σε αυτές που τις αξιολογεί ανεξάρτητα από κάποιο εμφανές τρόπο χρησιμοποίησής τους

Συνολική Οικονομική Αξία

Συνολική Οικονομική Αξίας (TEV)

Αξίες Χρήσης (Use Values):

- Άμεση Χρήση (Direct Use): Αφορά τη παραγωγή περιβαλλοντικών αγαθών & υπηρεσιών που μπορούν να καταναλωθούν άμεσα από τον άνθρωπο.

παραδείγματα: τροφή, βιομάζα, κ.α.

- Έμμεση Χρήση (Indirect Use): Αφορά τη παραγωγή περιβαλλοντικών αγαθών & υπηρεσιών που πηγάζουν από τη λειτουργία (*functional*) ενός οικοσυστήματος.

παραδείγματα: η απορρόφηση του άνθρακα, η σταθεροποίηση του κλίματος, η αποτροπή πλημμυρών, κ.α.

- **Δυνητική Χρήση (Option Value):**
 - Είναι το χρηματικό ποσό το οποίο είναι πρόθυμος να πληρώσει κάποιος προκειμένου να χρησιμοποιήσει στο μέλλον κάποιο περιβαλλοντικό πόρο,
 - Είναι το χρηματικό ποσό το οποίο είναι πρόθυμος να πληρώσει κάποιος προκειμένου να διατηρηθεί το περιβάλλον ως έχων, έναντι μιας πιθανής μελλοντικής του χρήσης
- **Εγγενής Δυνητική Χρήση (Quasi-Option Value):** Είναι η *πιθανότητα* κάποιος περιβαλλοντικό πόρος να αποκτήσει αξία μελλοντικά ως τροφή, γενετικό υλικό ή άλλη πρώτη ύλη.

παράδειγμα: τροπικά δάση

Μη-χρησιτικές ή Παθητικές Αξίες (Non-Use or Passive Use Values):

- Η αξία που αποδίδουν σε φυσικούς πόρους, τους οποίους δε χρησιμοποιούν άμεσα αλλά ούτε έρχονται σε επαφή,
- Πρόκειται για αξίες που δε συνδέονται με τη πραγματική ή ενδεχόμενη χρήση του περιβαλλοντικού αγαθού, αλλά με τη πραγματική του φύση,

- Αντανακλούν την αξία διατήρησης του οικοσυστήματος ή συστατικών αυτού,
- Αφορά το κοινωνικό σύνολο,
- Αντανακλούν λεξικογραφικές προτιμήσεις (lexicographic preferences)

Αξίες Ύπαρξης (Existence Values):

- Είναι η μέτρηση της ευημερίας ενός ατόμου -και κατ' επέκταση της κοινωνίας- από την ύπαρξη ενός περιβαλλοντικού αγαθού,
- Είναι η προθυμία πληρωμής των ανθρώπων για τη διατήρηση του περιβάλλοντος ως έχων, η οποία δε σχετίζεται με τη τρέχουσα ή τη δυνητική του χρήση,
- Εσωτερική αξίας (Intrinsic Value): Αναφέρεται στην αξία ύπαρξης λόγω της βιολογικής σημασίας στην υποστήριξη της βιοποικιλότητας του οικοσυστήματος και των διάφορων βιολογικών δραστηριοτήτων

Κίνητρα που οδηγούν τα άτομα στο να προσδώσουν αξία ύπαρξης:

- των δωρεών,
- της συμπάθειας
- της αναγνώριση των δικαιωμάτων των μη ανθρώπινων υπάρξεων,
- της υπευθυνότητας διαχείρισης

Κληρονομικές Αξίες (Legacy Values) ή Αξίες Μεταβίβασης (Bequest Values): Αναπαριστά την προθυμία πληρωμής διατήρησης του περιβάλλοντος ώστε να χρησιμοποιηθεί από τις επόμενες γενιές

Εργασία: Προσδιορίστε τη συνολική οικονομική αξία του οικοσυστηματος της περιοχής σας

- Έκταση: 350-400 λέξεις, σε μορφή PDF,
- Προθεσμία: Δευτέρα 29/10,
- Έξτρα Βιβλιογραφία: Economic Values and Natural Environment (David Pearce)